

„KULTURNA BAŠTINA EUROPE“
KOMPLET ZA NASTAVNIKE
(UZRAST UČENIKA: 10 DO 15 GODINA)

2018.
**EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE**
#EuropeForCulture

Sadržaj

Komplet Vodič kroz Europsku godinu kulturne baštine 2018. za nastavnike	3
LEKCIJA 1: Detektivi kulturne baštine	9
ZA NASTAVNIKE: bilješke o računalnoj igri Detektivi kulturne baštine	11
DETEKTIVI KULTURNE BAŠTINE: radni list	12
2. LEKCIJA: Europa – ujedinjeni u različitosti	14
RADNI LIST ZA KUSTOSE	16
2. LEKCIJA: prijedlozi projekata	18
To smo mi	19
Umjetnici na zahtjev	19
Vremenske kapsule	20
Nadahnuo tradicijom	20
Posvajanje spomenika	21
Proslave	21
Europske kulturne rute	22
Zajednička baština	22
DiscoverEU: vaš europski popis želja	23
Industrijska baština	23
Zaplešimo!	24
Ciklus baštine	24
Mimo utabane staze	25
Bratimljenje gradova	25
Mladi za baštinu	26
Oznaka europske baštine	26

Ured za publikacije

© Europska unija, 2018

Ponovna je uporaba dopuštena uz uvjet navođenja izvora.

Politiku ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređuje Odluka 2011/833/EU od 12. prosinca 2011.

(SL L 330, 14.12.2011., str. 39.)

Za svaku uporabu ili reprodukciju fotografija ili druge građe koja nije zaštićena autorskim pravom EU-a dopuštenje treba zatražiti izravno od vlasnika prava.

Komplet Vodič kroz Europsku godinu kulturne baštine 2018. za nastavnike

DOBRO DOŠLI

Ovaj edukativni izvor za kulturnu baštinu, namijenjen učenicima uzrasta od 10 do 15 godina, stvoren je kako bi se pronašli odgovori na sljedeća pitanja:

- > Možemo li izgraditi zajedničku budućnost slaveći i prepoznajući jedinstvenu i raznoliku kulturnu baštinu s kojom imamo priliku živjeti u Europi?
- > Kako pomoći mladima da slave, otkrivaju i iskušavaju bogatu zajedničku kulturnu baštinu u Europskoj uniji?

KULTURNA BAŠTINA EUROPE – KONTEKST

Europska unija je osnovana radi mira, gospodarskog prosperiteta i jedinstva. Unija se razvija na našim zajedničkim interesima i idealima uz puno poštovanje prema našoj kulturnoj i jezičnoj raznolikosti. Europska godina kulturne baštine 2018. proglašena je da bi se slavila bogata i raznolika baština Europske unije na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Ovaj je komplet stvoren radi podrške učiteljima pri povezivanju učenika i njihove kulturne baštine u učionici i izvan nje, kao i radi podizanja svijesti djece o potrebi njezine zaštite.

Kulturna baština oblikuje naše svakodnevne živote. Ona nas okružuje u mjestima i gradovima, u prirodnim krajobrazima i na arheološkim nalazištima. Ona je u književnosti, umjetnosti i spomenicima, umijećima koje smo naučili od predaka, pričama koje pripovijedamo djeci, hrani koju jedemo, filmovima koje gledamo i u kojima se prepoznajemo.

Reprezentacije naše kulturne baštine koje su stvorili i osmislili ljudi imaju društvenu vrijednost. Vrijednost za društvo može biti kulturna, umjetnička, povijesna, arheološka i antropološka.

No nije sve što je staro ujedno i kulturna baština. Kulturnom se baštinom mogu smatrati samo rezultati ljudske aktivnosti koji se namjerno štite, čuvaju i oživljavaju, koji nisu prepušteni prirodnoj propasti, zaboravu i uništenju.

Kulturna se baština u svojim brojnim reprezentacijama sastoji od:

- > građevina, spomenika, artefakata, arhiva, odjeće, umjetnina, knjiga, strojeva, povijesnih gradova, arheoloških lokacija itd. – **materijalne baštine**
- > praksi, reprezentacija, izraza, znanja, vještina, predmeta i kulturnih prostora koje ljudi cijene, npr. svečanosti. A k tome i jezika, usmene tradicije, izvedbenih umjetnosti, tradicionalnih umijeća itd. – **nematerijalne baštine**
- > krajobraza i geografskih područja u kojima priroda pokazuje dokaz kulturnih praksi i tradicija, npr. vrtova – **prirodne baštine**
- > resursa stvorenih u digitalnom obliku (npr. digitalne umjetnosti i animacije) ili onih koji su digitalizirani na način koji jamči njihovo očuvanje (uključujući tekst, slike, videozapise i snimke) – **digitalne baštine**

Kulturna baština mladima može ponuditi brojne prilike za obrazovanje i sudjelovanje. Može promicati dijalog između različitih kultura i naraštaja, nuditi osjećaj zajedničkog razumijevanja sličnosti i razlika te potaknuti poštovanje prema kulturnoj raznolikosti.

U Europi imamo izrazito bogatu kulturnu i prirodnu baštinu. To je naše zajedničko dobro koje nas je oblikovalo takvima kakvi jesmo. Sljedeći naraštaji budući su skrbnici koji će jamčiti nastavak zaštite. Ako učenike naučimo poštovati i cijeniti kulturnu baštinu, moći će otkriti njezinu raznolikost i započeti međukulturni dijalog o onome što nam je zajedničko.

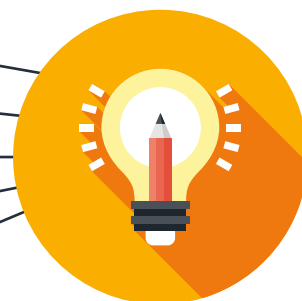
STRUKTURA

Svrha kompleta za nastavnike je opremiti nastavnike relevantnim resursima i temama za projekte vezane uz kulturnu baštinu kako bi mogli mladima omogućiti otkrivanje europske kulturne baštine i angažman oko nje. To bi trebalo i ojačati osjećaj pripadnosti zajedničkoj europskoj obitelji.

Ovaj je komplet osmišljen kao resurs za nastavnike bilo kojeg predmeta te za učenike uzrasta od 10 do 15 godina koji bi im trebao pomoći u nastavi, razgovorima i projektima koji tematiziraju kulturnu baštinu.

Paket obuhvaća:

- > vodič kroz paket za nastavnike
- > računalnu igru
- > plan 1. lekcije: Detektivi kulturne baštine
- > plan 2. lekcije: Europa – ujedineni u različitosti
- > prijedloge projekata

PLANOVI LEKCIJA

Tema	Naslov	Resursi	Materijali
Što je kulturna baština?	Lekcija 1 Detektivi kulturne baštine	računalna igra list s odgovorima za detektive kulturne baštine	<ul style="list-style-type: none"> • računala s internetskom vezom za studente koji rade u parovima • ploča za pisanje • digitalni projektor
Slavljenje europske kulturne baštine i poštivanje njezine raznolikosti i vrijednosti	Lekcija 2 Europa – ujedineni u različitosti	vodič za kustose popis projekata	<ul style="list-style-type: none"> • računala • olovka i papir • prijedlozi projekata

Paket obuhvaća planove za dvije lekcije:

- > Prvi je razvijen oko računalne igre o kulturnoj baštini putem koje nastavnici mogu predstaviti temu na zabavan i edukativan način. Ona pomaže učenicima da se upoznaju s kulturnom baštinom i razumiju njezine različite oblike. **Glavni je cilj tog plana lekcije pomoći učenicima da razumiju koncept zajedničke europske kulturne baštine i promicati osjećaj pripadnosti u Europi.**
- > Plan druge lekcije potiče učenike da istraže europsku dimenziju vlastite kulturne baštine. Upustit će se u aktivnosti osmišljene za pronalaženje načina očuvanja kulturne baštine te će, sudjelujući u nekim projektima, imati priliku stupiti u interakciju s kulturnom baštinom. **Glavni je cilj tog plana lekcije privući pozornost učenika na važnost slavljenja i očuvanja kulturne baštine.**

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

1. LEKCIJA: DETEKTIVI KULTURNE BAŠTINE – RAČUNALNA IGRA

U sklopu plana prve lekcije ovaj komplet sadržava računalnu igru s dvije razine složenosti za uzrast učenika između 10 i 12, odnosno 13 i 15 godina. Računalna igra „Detektivi kulturne baštine” zamišljena je kao uvod putem kojega će nastavnici započeti prvu lekciju o kulturnoj baštini. Da bi se potaknulo aktivno učenje i osiguralo stjecanje znanja na zabavan način, igra se mora igrati u parovima ili skupinama, a nastavnik mora djelovati kao posrednik.

Računalna igra predstaviti će temu kulturne baštine dajući učenicima pregled četiriju oblika baštine (materijalne, nematerijalne, prirodne i digitalne). Potaknut će i razgovor o značenju kulturne baštine.

Cilj je računalne igre:

- > privući pozornost učenika i potaknuti ih da nauče više o raznolikoj europskoj baštini
- > proširiti njihovo razumijevanje kulturne baštine tako što će im pokazati da se ona ne svodi samo na muzeje i stare zgrade
- > izložiti učenicima četirima vrstama kulturne baštine
- > potaknuti razgovor o tome što čini kulturnu baštinu
- > potaknuti učenike na interakciju s kulturnom baštinom
- > poboljšati učeničke vještine istraživanja
- > potaknuti aktivno učenje

Igra se sastoji od interaktivne karte Europe na kojoj učenici pronalaze virtualne objekte ili fotografije (npr. Berlinski zid, Eiffelov toranj itd.). Prikazuju se pitanja slična onima na kvizu, a učenici trebaju odgovoriti klikom na neke zemlje na karti.

Igra ima dvije razine složenosti:

- > 7 pitanja za učenike u dobi od 10 do 12 godina
- > 7 pitanja za učenike u dobi od 13 do 15 godina

Na svakoj razini 3 se pitanja odnose na zajedničku europsku baštinu, a 4 se odnose na razne oblike kulturne baštine (materijalnu, nematerijalnu, prirodnu i digitalnu). Osmišljena su kako bi učenici dobili širok pregled onoga što kulturna baština jest te se bez poteškoća i na zabavan način upoznali s temom. Dodatne informacije potražite u uputama za igru.

2. LEKCIJA: UJEDINJENI U RAZLIČITOSTI – PRIJEDLOZI PROJEKATA

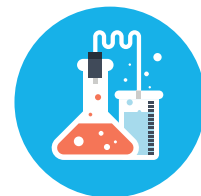
U sklopu druge lekcije komplet se sastoji od 15 prijedloga projekata. Nastavnici mogu odabrati jedan ili više projekata koje će provesti s učenicima u učionici ili izvan nje.

I razred može odabrati jednu temu projekta, podijeliti se u radne timove koji će se usredotočiti na različite aspekte teme koja se može istražiti, pismeno obraditi i prezentirati razredu. Učenici mogu birati teme u skladu sa svojim osobnim interesima, a poslije održati prezentaciju o toj svojoj temi kulturne baštine. Projekt bi trebao potaknuti učenike da se organizacijom i sudjelovanjem uključe u događaje koji promiču osjećaj pripadnosti **zajedničkoj europskoj zajednici**.

Projekti promiču aktivno učenje i predlažu timski rad. Učenje kroz suradnju u timovima pomoći će učenicima pri dijeljenju vlastite kulturne baštine te će pridonijeti uključenosti i razumijevanju. Projekti nisu osmišljeni za konkretan uzrast, što nastavnicima omogućuje odabir projekta koji smatraju prikladnim za dob, interese i sposobnosti svojih učenika. Preporučuje se interdisciplinarni pristup u kojem se nastavnici nastavljaju na gradivo iz drugih predmeta kao što su likovni odgoj, tjelesni odgoj i informatika.

Svaki projekt potiče:

- > istraživanje (mješavinu usmenog i/ili samostalnog istraživanja)
- > prezentaciju rada (publici uživo i/ili digitalno široj publici)
- > sudjelovanje učenika u aktivnostima povezanim s kulturnom baštinom

Mnogi su projekti osmišljeni tako da učenike izvuku izvan učionice kako bi posjetili lokacije baštine te učili o jedinstvenim europskim krajolicima i staništima zaštićenih programom Natura 2000, kao i o važnosti zaštite i promicanja bioraznolikosti i svih oblika europske kulturne baštine. Pomažući u organizaciji događaja povezanih s kulturnom baštinom, učenici mogu razvijati samostalnost i ujedno međusobno surađivati. Sudjelujući u aktivnostima povezanim s baštinom, učenici mogu stvarati nove veze sa svojom baštinom.

Savjet: pomozite učenicima da prezentiraju svoj rad!

Da bi učenici dublje poštovali kulturnu baštinu, treba ih potaknuti da svoj rad na projektu prezentiraju publici izvan učionice, a po mogućnosti i da organiziraju i upriliče događaj posvećen kulturnoj baštini. Njihov istraživački i projektni rad može se pokazati i lokalnim skupinama koje se bave baštinom, pozvanim na događaj u školi. Povezujući se s lokalnim skupinama koje se bave baštinom i sudjelujući u događajima u sklopu Dana europske baštine, učenici će steći iskustvo sudjelovanja i volontiranja koje će im pomoći u budućim projektima povezanim s kulturnom baštinom.

SAVJETI ZA POKAZIVANJE I/ILI OBJAVU UČENIČKOG RADA NA PROJEKTU PUTEM INTERNETA

Da bi se tijekom učenja o kulturnoj baštini poboljšala digitalna pismenost učenika, nastavnici ih mogu poticati da dijele projektni rad putem interneta. Evo nekoliko savjeta i smjernica koje bi tome mogle pridonijeti:

- > Potaknite svaki projektni tim da spremi slike, videozapise i glazbu koje želite koristiti u mapu pod naslovom Mapa za autorska prava. Svaku stavku potrebno je spremi zajedno s pojedinostima o autorskim pravima. Tim zatim treba odlučiti kako će navesti zahvale i atribucije. Jedan član tima postavlja se za „upravitelja autorskih uprava” koji provjerava atribucijske podatke i stanje autorskih prava te, po potrebi, traži „dopuštenje za upotrebu u edukativne svrhe”. Dozvole treba pohraniti u Mapu za autorska prava.
- > Učenicima predstavite digitalne izvore s licencom Creative Commons te kako se navode njihovi izvori. Pogledajte korisne web-stranice:
 - **Europeana** – <https://www.europeana.eu/portal/hr> – sa svojom zbirkom od više od 51 milijun umjetnina, artefakata, knjiga, videozapisa i zvučnih zapisa iz više od 3500 muzeja, galerija, biblioteka i arhiva diljem Europe. Većina građe se može besplatno koristiti, ali se moraju navesti ispravni podaci o autorstvu.
 - **Creative Commons** – <https://creativecommons.org> – besplatna je i jednostavna licenca za autorska prava kojom se daje jednostavna javna dozvola za dijeljenje i upotrebu kreativnog djela. Učenicima treba pokazati kako tražiti medijske sadržaje sa licencom Creative Commons za njihov projekt te kako naučiti provjeravati dozvole za upotrebu djela zaštićenih autorskim pravima na adresi <https://search.creativecommons.org>.
- > Razmislite o tome da svaki projektni tim odabere i primijeni licencu Creative Commons na svoj projekt prije objave na internetu. To bi bio odličan način da im pomognete razumjeti što su to autorska prava i kako se pravilno navode podaci o autorstvu za neko djelo, što im može biti korisno i za školske zadaće i kada objavljuju vlastite kreativne uratke na internetu.
- > Informirajte učenike koji namjeravaju snimati sami sebe i druge osobe mlađe od 16 godina da za to moraju zatražiti pisani pristanak roditelja ili skrbnika. Učenici mogu koristiti školski obrazac za pristanak, a svaka projektna skupina treba imenovati „čuvara podataka” koji će upravljati sigurnošću svih prikupljenih osobnih podataka i zajedno s timom odlučivati što je prikladno za objavu na internetu.
- > Učenici iz svake projektne skupine trebaju jasno objasniti svim odraslima i/ili djeci koji pristanu na otkrivanje vlastitog identiteta i snimanje u sklopu rada na projektu kako će se pojaviti na internetu i na koji će se način rukovati njihovim podacima.
- > Pogledajte portal EU-a posvećen sigurnosti na internetu *Better Internet for Kids* – www.betterinternetforkids.eu – koji daje savjete za škole i poveznice do lokalnih centara za sigurniji internet.

UPOTREBA KOMPLETA

Resursi u kompletu mogu se prilagoditi potrebama konkretnih razreda, a nastavnici se potiču da sadržaj kompleta upotrebljavaju u skladu s kurikulumom i interesima svojih učenika.

Komplet obuhvaća i aktivnosti aktivnog učenja i resurse za komunikaciju i suradnju. Kroz aktivnosti aktivnog učenja učenici će se upuštati u razgovore i upoznavati sa životom, kulturom i baštinom svojih vršnjaka u drugim državama članicama Europske unije. Resursi za komunikaciju i suradnju izrađeni su kao poticaj učenicima da postanu participativniji i proaktivniji građani Europske unije koji razumiju svoju kulturnu baštinu i traže načine za njezino promicanje i očuvanje.

ZAKLJUČAK

Naša baština igra veliku ulogu u izgradnji europske budućnosti. Mladi moraju sudjelovati u aktivnostima povezanim s kulturnom baštinom te se upuštati u njihovu organizaciju kako bi se pridonijelo jačanju osjećaja pripadnosti zajedničkoj europskoj zajednici. Dijeljenjem i slavljenjem naše baštine možemo podići svijest o zajedničkoj povijesti i vrijednostima. Mi smo skrbnici svoje zajedničke baštine, a komplet za nastavnike želi vam dati alate i resurse koji će učenicima omogućiti da razumiju što je to kulturna baština i zašto ju je važno slaviti i čuvati. Štoviše, kao mladi Europljani naučit će da svi mi dijelimo zajedničku baštinu i da su oni njezini čuvari.

KORISNE POVEZNICE I RESURSI

Web-stranice Europske godine kulturne baštine: tijekom cijele 2018. godine diljem Europe – na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini – slavimo svoju raznoliku kulturnu baštinu. Cilj Europske godine kulturne baštine je potaknuti mlade da otkriju i prihvate europsku kulturnu baštinu te ojačati osjećaj pripadnosti zajedničkom europskom prostoru. Posjetite web-stranice i saznajte više o europskoj godini!

https://europa.eu/cultural-heritage/european-year-cultural-heritage_hr

Oznaka europske baštine : 38 lokacija u Europi dobilo je prestižnu oznaku europske baštine. Te lokacije europske baštine značajni su miljkazi na putu stvaranja današnje Europe. Te lokacije, koje se kreću u rasponu od osvita civilizacije do Europe kakvu vidimo danas, simboliziraju i slave europske ideale, vrijednosti, povijest i integraciju.

https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/heritage-label_en

Dani europske baštine (EHD) : to su najraširenije svečane participatorne kulturne manifestacije koje dijele građani Europe. Budući da se svake godine organizira više od 70 000 manifestacija na kojima sudjeluje više od 30 milijuna posjetitelja, Dani europske baštine predstavljaju jedinstven primjer samonikle inicijative koju organiziraju i dijele milijuni europskih građana.

Natjecanje *Tjedan kreatora europske baštine* u sklopu Dana europske baštine 2018. potiče školarce da otkriju europsku dimenziju lokalne baštine.

<http://www.europeanheritagedays.com/Home.aspx>

<http://www.europeanheritagedays.com/European-Heritage-Makers-Week>

Nagrada Europske unije za kulturnu baštinu: Nagrada Europske unije za kulturnu baštinu poznata i kao nagrada *Europa Nostra* ističe neka od najboljih europskih postignuća na području skrbi za baštinu i u prvi plan stavlja iznimna ostvarenja u podizanju svijesti o našoj kulturnoj baštini.

https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/heritage-prize_en

Europeana: ova platforma koju financira Europska unija omogućuje pristup 51 milijunu digitaliziranih stavki, knjiga, glazbenih snimki, videozapisa, umjetnina i druge građe uz alate za pretraživanje i filtriranje koji omogućuju navigaciju po web-stranicama. Europeana priče, primjerice, pridonose istraživanju neispričanih i službenih priča o Prvom svjetskom ratu kroz 440 481 stavku iz cijele Europe <https://www.europeana.eu/portal/hr/collections/world-war-i>. Europeana dobiva materijal zahvaljujući brojnim ustanovama s kojima surađuje te se trudi sve resurse na web-stranici učiniti dostupnima za daljnju upotrebu. Neka građa i dalje je zaštićena sukladno propisima o autorskim pravima te učenici uvijek moraju navesti atribuciju i pridržavati se ograničenja vezanih uz dijeljenje.

<https://www.europeana.eu/portal/hr>

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

Interaktivna karta za povezivanje europske kulturne baštine, koju je razvio zajednički istraživački centar Europske komisije: ta web-aplikacija korisnicima pokazuje kako Europska unija i njezini partneri štite i promiču kulturnu baštinu u Europi. Korisnici imaju priliku odabrati područje koje ih zanima te dobiti geografski prikaz kulturnih inicijativa pokrenutih diljem Europe, uključujući, među ostalim, Europsku oznaku baštine, Europske prijestolnice kulture i Nagrade Europske unije za kulturnu baštinu.

<http://eu-commission.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=e3e538d4e4b743c8a6bc7a363fbc2310>

Kulturne rute Europe: Kulturne rute Vijeća Europe poziv su na putovanje (kroz prostor i vrijeme) na kojem se povezivanjem ljudi i mjesta u mreže zajedničke povijesti i naslijeđa otkriva bogata i raznolika europska baština. Više od 30 kulturnih ruta pokazuje kako baština raznih zemalja i kultura Europe doprinosi zajedničkoj i živoj kulturnoj baštini.

<https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/home>

Natura 2000: to je europska ekološka mreža zaštićenih prirodnih područja. Svih 28 država članica odredilo je lokacije za mrežu Natura 2000 kako bi pridonijele očuvanju rijetkih staništa i vrsta na svom teritoriju.

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/awards/natura-2000-network/index_en.htm

eTwinning: internetska je zajednica škola u cijeloj Europi koju financira Europska unija. Ona nastavnicima i školama u Europi nudi platformu za komunikaciju, suradnju i razvoj projekata. Suradnja u sklopu programa eTwinning potaknut će upoznavanje kultura partnera na projektu te će naglasiti europsku dimenziju projekata povezanih s kulturnom baštinom iz kompleta.

<https://www.etwinning.net>

Kuća europske povijesti: otvorena je u Bruxellesu 2017. godine. To je muzej posvećen razumijevanju zajedničke prošlosti i raznolikim iskustvima europskih ljudi. Mjesto je to gdje ljudi mogu otkrivati razne perspektive i zajedničke temelje u europskoj povijesti. Edukativna ponuda muzeja ima transeuropsku perspektivu koja istražuje povijesna sjećanja, raznolika iskustva i zajedničke temelje naroda Europe te njihovu vezu s današnjicom.

<https://historia-europa.ep.eu/hr>

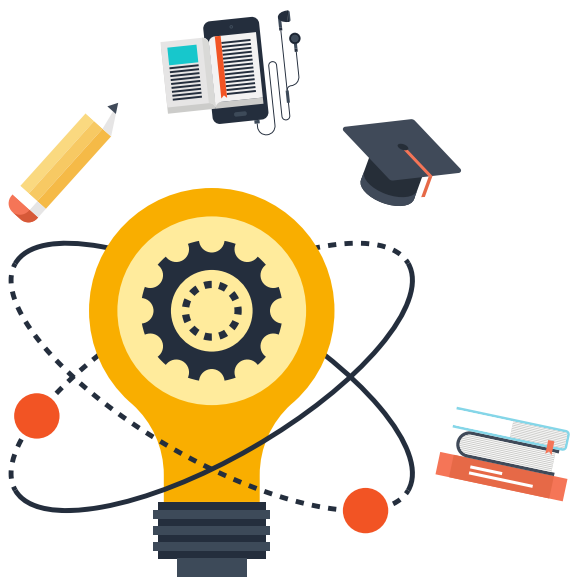
<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/22af24d7-0d39-11e7-8a35-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-68886178>

Kutak za nastavnike: sadrži razne nastavne materijale za sve uzraste. Neovisno o tome želite li podučiti učenike o tome što radi Europska unija, kako je počela i kako funkcionira ili detaljnije raspravljati o politikama Europske unije, ovdje ćete pronaći mnogo nadahnuća.

https://europa.eu/teachers-corner/home_hr

Europska unija: službene web-stranice Europske unije.

https://europa.eu/european-union/index_hr

LEKCIJA 1: Detektivi kulturne baštine

PREGLED

Učenici igraju kratku računalnu igru u parovima otkrivajući i prepoznajući primjere kulturne baštine na karti Europe. To im pomaže da razumiju različite vrste kulturne baštine i činjenicu da svi dijelimo zajedničko naslijeđe.

Uzrast	10–15
Trajanje	50 minuta
Predmetne poveznice	Informatička i komunikacijska tehnologija, jezik, povijest, geografija, europski studiji
Materijali/resursi za nastavnike	Digitalni projektor, ploča za pisanje
Materijali/resursi za učenike	Računalo, olovka, papir, radni list Detektivi kulturne baštine

Ciljevi	Ishodi učenja
<ul style="list-style-type: none"> > Predstavite učenicima temu kulturne baštine na zabavan i zaigran način. > Pomozite učenicima da razumiju koncept kulturne baštine i njezinu vrijednost u našim životima. > Istražite sličnosti kultura ljudi koji žive u različitim državama Europe te elemente njihove zajedničke kulturne baštine. > Promičite osjećaj pripadnosti Europi i osjećaj uključenosti ujedno istražujući raznolik kulturnu baštinu Europe. 	<ul style="list-style-type: none"> > Prepoznavanje europskih zemalja i primjera njihove kulturne baštine. > Razumijevanje kulturne baštine i njezinih raznih oblika.

NASTAVNE AKTIVNOSTI

Aktivnosti	Opis	 15 min (vrijeme može varirati – pogledajte bilješke u nastavku)
Uvodna aktivnost	Predstavite temu i internetsku igru Detektivi kulturne baštine. Potaknite učenike da koriste tražilicu i druge internetske resurse te referentne knjige i atlas ili udžbenike, ako su im dostupni. Napomene o igranju internetske igre nalaze se u nastavku, a dodatne su upute priložene u ovom paketu.	
Dodatni materijali za studente koji brzo završe igru	Zatražite od njih da navedu neki element kulturne baštine povezan sa svakom zemljom koja se pojavljuje u igri, npr. Eiffelov toranj za Francusku te jedan za svoju vlastitu zemlju.	

Aktivnosti

Opis

Glavna aktivnost

1. dio

Učenicima podijelite radne listove Detektivi kulturne baštine, koji sadržava aktivnosti povezane s nekim pitanjima iz igre. To bi učenicima trebalo pomoći da razumiju koncept kulturne baštine i njezinu vrijednost u našim životima.

Prođite s učenicima kroz radni list i kroz sljedeće korake kako biste im pomogli da shvate koncept.

1. pitanje:

- Potaknite studente da navedu najranije europske civilizacije kojih su se sjetili u prvom pitanju računalne igre. Grčko-rimska, judeo-kršćanska, keltska i vikinška civilizacija sve su na svoj način pridonijele zajedničkoj kulturnoj baštini u Europi.
- Zatražite od učenika da daju primjer kulturnog utjecaja neke drevne civilizacije na njihov grad ili selo.
- Zatražite od učenika da navedu razne kulturne elemente tih civilizacija i povežu ih s današnjim životom. To mogu biti arheologija, umjetnost, književnost, jezik, politika, religija, praznici i način života.

2. pitanje:

- Završna četiri pitanja u igri odnose se na četiri različita oblika „kulturne baštine” kako bi učenici lakše razumjeli taj pojam. Zapišite na ploču njihova nagađanja o tome što svaki od tih oblika kulturne baštine može značiti.

3. pitanje:

- Objasnite da kulturna baština može biti mješavina raznih oblika te zatražite od njih da navedu primjere iz igre ili vlastitog iskustva.
- Upitajte ih kako sami definiraju „kulturnu baštinu” iz svojih radnih listova.
- Kada razjasnite koliko razumiju pojam i pogledate njihove odgovore na ploči, recite učenicima da zapišu vlastitu definiciju kulturne baštine u bilježnice.

30 min

2. dio

- Kažite učenicima da podijele jednu stranicu u bilježnicama na dva stupca. U lijevi stupac trebaju upisati tri primjera kulturne baštine koje mogu prepoznati u vlastitom gradu ili selu. U desnom stupcu trebaju objasniti zašto su naveli svaki od njih.

- Dajte dobrovoljcima da naglas pročitaju po jednu stavku s popisa.

- Razgovarajte s učenicima o sličnostima i razlikama među njihovim popisima kulturne baštine te razmislite govori li im to nešto o njihovu identitetu i osjećaju za vlastitu kulturnu baštinu.

- Razgovarajte o tome kako nasljeđujemo kulturnu baštinu. Kako se ona čuva? Kakvu će ulogu oni igrati u čuvanju vlastite kulturne baštine za buduće naraštaje?

Zaključak

Da biste učenicima pomogli da ponove što su naučili tijekom nastave, kažite im da odigraju jedan krug igre 3-2-1.

Podijelite razred u tri skupine i kažite im da ostanu na svojim mjestima u parovima.

Zatražite od treće grupe da se u parovima prisjete tri stvari koje su danas naučili.

Drugoj grupi kažite da postavite neko pitanje o dvjema stvarima.

Prvoj grupi kažite da smisle jednu stvar koju žele poručiti nastavniku.

Prikupite njihove odgovore i kažite učenicima da će na sljedećem satu dodatno proučiti kulturnu baštinu Europe.

5 min

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

ZA NASTAVNIKE: bilješke o računalnoj igri Detektivi kulturne baštine

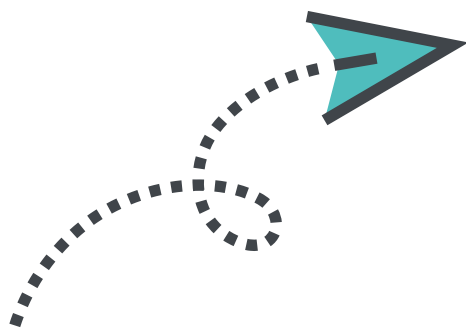
Igra ima dvije razine složenosti:

1. prikladno za učenike od 10 do 12 godina
 2. prikladno za učenike od 13 do 15 godina
- URL: https://europa.eu/kids-corner/index_hr.htm

Ako vi i učenici želite potrošiti više od 15 minuta na igru, slobodno to učinite i rastegnite nastavne aktivnosti na dva nastavna sata.

Igra je dizajnirana tako da se igra u parovima na jednom prijenosnom računalu ili tabletu, što potiče učenike da tijekom igre razvijaju vještine digitalne pismenosti. No, ako želite da učenici igraju računalnu igru svi zajedno putem digitalnog projektora i ploče, to možete postići na sljedeći način:

1. Podijelite razred u manje skupine od po tri do četiri učenika.
2. Tijekom igre prebacujte se sa zaslona računalne igre na preferiranu tražilicu i obratno.
3. Učenicima zadajte da odgovore na pitanja zapišu u bilježnice.
4. Neka svaki tim odabere jednog člana koji će mjeriti vrijeme.
5. Svaki tim treba zapisati odgovor na pitanje u bilježnicu te zabilježiti vrijeme potrebno za pronalaženje odgovora. Učenik koji mjeri vrijeme zatim vam pokazuje pisani odgovor, a vi potvrđujete je li točan ili nije.
6. Ako neki tim ne može odgovoriti na neko pitanje, jedan član podiže ruku i kaže vam da moraju „istražiti”. Vratite se na zaslon pretraživanja i kažite timu da kažu ključnu riječ na temelju koje žele pretraživati. Štoperica tima zaustavlja se tek kada pronađu točan odgovor (tj. neku zemlju na karti Europe).
7. Kliknite točnu zemlju na karti zaslona igre tek kada svi timovi pronađu točan odgovor.
8. Svaki učenik koji mjeri vrijeme zbraja vrijeme na kraju zadnjeg pitanja. Pobjeđuje onaj tim koji točno prepozna sve europske zemlje na karti u najkraćem vremenu.

DETEKTIVI KULTURNE BAŠTINE: radni list

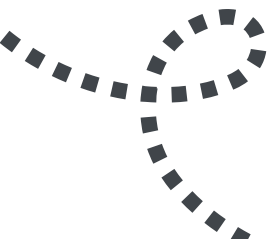

1. pitanje

Pitanja u računalnoj igri od 1. do 3. pokazala su nam da Europa ima bogatu zajedničku kulturnu baštinu naslijeđenu od mnogo različitih civilizacija. Koliko ranih civilizacija koje su oblikovale kulturnu baštinu Europe možete imenovati?

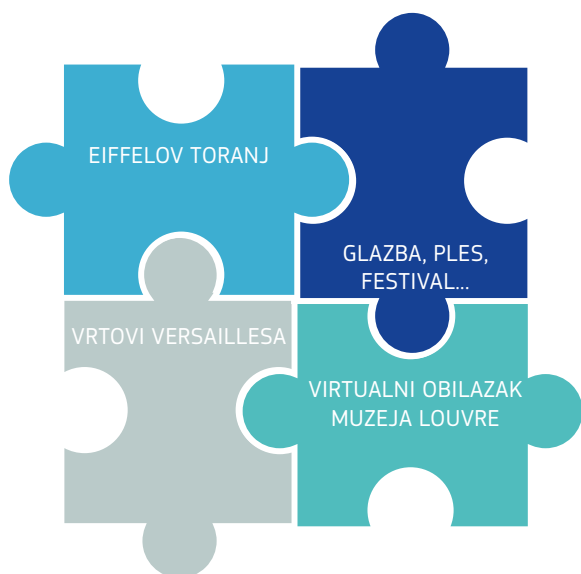
2. pitanje

Pitanja u igri od 4. do 7. pokazuju 4 različita oblika ili elementa kulturne baštine. Na primjer: nešto opipljivo poput spomenika, neopipljivo poput glazbe, krajolik koji je očuvan ili umjetnina očuvana u digitalnom obliku. Kulturna baština može biti mješavina tih raznih oblika – važno je da je ljudi žele sačuvati za buduće naraštaje. Što za vas znači kulturna baština? Prisjetite se u razgovoru s partnerima i ovdje zapišite svoje odgovore:

3. pitanje

U suradnji s partnerom pokažite kako razumijete pojam "kulturalna baština" pomoću ove slagalice. Kao što znate, postoje razni oblici kulturalne baštine. Pokušajte pronaći primjere i grupirajte ih kao u primjerima u nastavku.

2. LEKCIJA: Europa – ujedinjeni u različitosti

PREGLED

U ovoj lekciji učenici istražuju europsku dimenziju svoje kulturne baštine. Iskusiće kako je to biti kustos nove trajne zbirke o kulturi, povijesti i zajedničkim vrijednostima Europske unije namijenjene mladima koja se nalazi u Kući europske povijesti, novom muzeju posvećenom razumijevanju zajedničke prošlosti i raznolikih iskustava europskih naroda. Naučit će da zemlje Europske unije, zahvaljujući zajedničkoj povijesti, kulturi i vrijednostima, dijele kulturnu baštinu preko nacionalnih granica. Zatim će odabrati projekt kulturne baštine koji dublje istražuje i slavi to mnoštvo zajedničkih tradicija, običaja, vještina i vrijednosti u raznolikoj kulturnoj baštini Europe.

Uzrast	10 - 15
Trajanje	50 minuta
Predmetne poveznice	Jezik, rad na projektu, teme koje povezuju različite predmete i istraživanje
Materijali/resursi za nastavnike	Ploča, fotokopija radnog lista za kustose za svaku grupu te popis prijedloga projekata
Materijali/resursi za učenike	Olovka i papir

Cilj lekcije:	Ishodi učenja – po završetku učenici će moći:
<ul style="list-style-type: none"> > ponoviti koncepte iz prve lekcije na zabavan način i pomoći učenicima da razumiju koncept kulturne baštine u svim njezinim oblicima > pomoći učenicima da istraže i shvate važnost slavljenja i očuvanja kulturne baštine > pomoći učenicima da istraže europsku dimenziju svoje kulturne baštine 	<ul style="list-style-type: none"> > prihvatiti da kulturnu baštinu valja slaviti, štiti i čuvati > razvijati stavove o konceptima zajedničke europske kulturne baštine > istraživati, proučavati i slaviti raznolikost kulturnu baštinu Europe te razumjeti zajedničku odgovornost za njezino očuvanje

NASTAVNE AKTIVNOSTI

Aktivnosti	Opis	
Uvodna aktivnost	<p>Otvorite sat rekapitulirajući aktivnost 3-2-1 iz prve lekcije.</p> <p>Navedite tri stvari koje je 3. grupa naučila prethodnog dana i zatražite odgovore učenika. Učenicima se zatim postavljaju dva pitanja koje je smislila 2. grupa. Kada se daju i prikupe odgovori, ponavljate ono što je 1. grupa željela poručiti razredu. Učenici razgovaraju o tome i daju vlastite prijedloge.</p>	10 min

Nastavne aktivnosti

Glavna aktivnost

a. Objasnite kako je Europa kontinent koji ima tisuće godina povijesti, bogatu kulturnu baštinu i brojne primjere zadivljujućih prizora. Nakon Drugog svjetskog rata u Europi je nastao novi pokret za stvaranje jedinstva među zemljama i izgradnju mirnog, ujedinjenog i prosperitetnog kontinenta. To je u konačnici postavilo temelje za Europsku uniju četiri desetljeća kasnije. *Kuća europske povijesti* u Bruxellesu, novi besplatni muzej, slavi tijek povijesti Europe i traži od posjetitelja da razmisle o njezinoj budućnosti. Zatražite od učenika neka zamisle da su pozvani kao kustosi novog postava u izložbenom prostoru za mlade Europljane na šestom katu muzeja kojim će se proslaviti i obilježiti gotovo sedam desetljeća rasta Europske unije.

25 min

b. U malim grupama učenika razgovarajte o radnom listu za kustose i isplanirajte kako će oni osmisliti i složiti postav. Cilj im je stvoriti uzbudljiv i interaktivan prostor koji nudi praktična iskustva za mladež koja posjećuje izložbu pod naslovom *Europa – ujedinjeni u različitosti*.

c. Grupe daju povratne informacije objašnjavajući motivaciju i argumente u podlozi njihovih planova za izložbu.

d. Moto „Ujedinjeni u različitosti” označava način na koji su se Europljani ujedinili u obliku Europske unije da bi surađivali radi mira i prosperiteta obogaćujući ujedno vlastiti život brojnim različitim kulturama, tradicijama i jezicima našeg kontinenta.

Razgovor s učenicima:

Što Europa znači za vas i vaš svakodnevni život?

Što podrazumijevamo pod izrazom "ujedinjeni u različitosti"?

Kako zajedno možemo živjeti skladno i slaviti naše različite kulture, tradicije i jezike?

Kako možemo potaknuti čvršće jedinstvo i ujedno očuvati različitost?

e. Predstavite sadržaj projekta, a učenici će donijeti odluku o temama, radnim skupinama i ukupnoj podjeli posla. Kada se uspostave radne skupine, svaka od njih održat će sastanak s temom plana projekta, a zapisničar će raditi bilješke o radnjama i donesenim odlukama.

10 min

Zaključak

Jedan ili dva zapisničara dobrovoljno se javljaju i referiraju pregled planova svojih skupina te budućeg smjera u kojem će izvoditi odabrane projekte.

5 min

Imajte na umu da je planu druge lekcije priložen popis predloženih projekata/aktivnosti. Projekti su temeljna aktivnost druge lekcije i potrebno ih je izvoditi sljedećeg dana/sata.

RADNI LIST ZA KUSTOSE

[Kuća europske povijesti](#), istinski europski muzej, otvorena je 2017. u Bruxellesu, srcu Europske unije. Posvećena je razumijevanju zajedničke prošlosti i raznolikih iskustava europskih naroda te predstavlja mjesto koje vas poziva da otkrijete razne perspektive i zajedničke temelje u cijeloj europskoj povijesti.

Kuća europske povijesti odvodi posjetitelje svih uzrasta na putovanje stazom europske povijesti i kulture na šest katova muzeja. Stalni postav temelji se na fascinantnim predmetima iz više od 300 muzeja i zbirki iz cijele Europe i svijeta.

Interaktivni tablet vodi posjetitelja na svakom od 24 službena jezika Europske unije. Na svakome od 6 katova istražuju se povijesni događaji koji su oblikovali Europu – od ranih europskih mitova i otkrića do kaosa kojeg su u 20. stoljeću stvorila dva svjetska rata, i sve većeg osjećaja jedinstva i pripadnosti koji je nakon toga usadila Europska unija.

ZADAĆA

Vaša je skupina pozvana da osmisli novi postav u izložbenom prostoru na šestom katu Kuće europske povijesti. To će postati stalni postav pod naslovom: *Europa – ujedinjeni u različitosti*. Izložba koju postavljate trebala bi se svojom interaktivnošću obraćati mladima i pružati posjetiteljima tog uzrasta priliku da na uzbudljiv, praktičan i multimedijски način dožive različitost Europe te upoznaju njezine zajedničke vrijednosti i kulturnu baštinu.

Izložbeni će se prostor otvarati interaktivnom kartom kata pomoću koje će se posjetitelji zaputiti na putovanje po Europskoj uniji i slušati od mladih iz svake od zemalja koju posjete. Čut će priče o tome kako je danas biti Europljanin u njihovim zemljama i što misle da imaju zajedničko s drugim mladim Europljanima.

Sada je sve na vama! Razmislite o kulturnim elementima Europske unije u nastavku i razgovarajte o tome kako ćete sa svojim timom predstaviti neke ili sve njih u prostorijama i dvoranama na šestom katu. Odaberite kulturne elemente koji najviše zanimaju vašu skupinu.

I vi možete pridonijeti izložbi! Opišite neki predmet ili ispričajte priču koja govori o kulturnoj baštini, a važna je za vas i vaš europski identitet.

Kulturni elementi i simboli EU-a	Značenje	Dodatna objašnjenja i ideje	Vaša zadaća
Moto	Moto „Ujedinjeni u različitosti”, moto Europske unije, prvi je put ušao u upotrebu 2000. godine. On označava način na koji su se Europljani ujedinili u obliku Europske unije da bi surađivali radi mira i prosperiteta, obogaćujući ujedno vlastiti život brojnim različitim kulturama, tradicijama i jezicima našeg kontinenta.	Natjecanje <i>Tjedan kreatora europske baštine u sklopu Dana europske baštine 2018.</i> potiče školarce da otkriju europsku dimenziju lokalne baštine. Otkrijte predmete koji će oživjeti vašu priču!	 Svi volimo različite stvari i Europa za svakoga od nas znači nešto drugo... Postoji li u vašoj okolini nešto što predstavlja kulturnu baštinu, nešto što biste željeli donijeti na izložbu? To može biti neki predmet koji su vam dali djed ili baka, slika neke baštinjene lokacije ili vaših predaka, crtež ili priča. Možda priča o vašoj obitelji ili vašem imenu?

Dan Europe	<p>Dan Europe, koji se obilježava 9. svibnja, slavi mir i jedinstvo u Europi. Tog dana 1950. očevi osnivači Europske unije Jean Monnet i Robert Schuman objavili su „Schumanov plan“, što se danas smatra rođenjem Europske unije.</p> <p>Činjenica da je Kuća europske povijesti upravo tog dana otvorila svoja vrata posjetiteljima nije slučajnost.</p>	<p>Razmislite o tome kako ste vi proslavili Dan Europe i kako biste ga željeli slaviti sljedećih godina.</p>	<p>Zamislite da netko od vas traži pripremu plana za obilježavanje 9. svibnja u vašoj školi. Kako bi izgledao? Koji bi predmeti i priče koje ste donijeli u školu mogli biti dio proslave?</p>
Zastava	<p>Europska zastava simbolizira i Europsku uniju i, u širem smislu, identitet i jedinstvo Europe. Sastoji se od 12 zlatnih zvjezdica na plavoj podlozi. One simboliziraju ideale jedinstva, solidarnosti i razumijevanja među narodima Europe. Broj zvjezdica ne odnosi se na broj država članica, ali krug je simbol jedinstva.</p>	<p>Svaka zastava ima neko značenje. Jeste li primijetili da je na većini zastava Europske unije crvena boja i znate li zašto je tako? I zašto je zastava EU-a plava?</p>	<p>Pokušajte pronaći sličnosti u zastavama država članica Europske unije te značenje sličnih elemenata tih zastava.</p>
Himna	<p>Europsku uniju simbolizira melodija iz Devete simfonije Ludwiga van Beethovena iz 1823. kojom su uglazbljeni stihovi <i>Ode radosti</i> Friedricha von Schillera iz 1785. Ta himna univerzalnim jezikom glazbe izražava europske ideale slobode, mira i solidarnosti. Himna se izvodi na službenim svečanostima koje imaju veze s Europskom unijom te u raznim prigodama koje imaju europski karakter. Europskom himnom slave se vrijednosti koje dijele zemlje Europske unije, ali ona ne zamjenjuje nijednu nacionalnu himnu tih zemalja.</p>	<p>Sudjelujte u izazovu #Ode2Joy Challenge! Izazov je poziv svim građanima Europe i šire da potraže nadahnuće u himni Europe, <i>Odi radosti</i> Ludwiga van Beethovena.</p>	<p>Od vas se očekuje da izvedete izvorne partiture ili stvorite vlastitu verziju, i da to učinite na baštinjenoj lokaciji koja vam je važna: u župnoj kapelici, čuvenom povijesnom kazalištu, dvorištu u svom selu ili muzeju u gradu. Razgovarajte sa članovima tima o tome gdje biste voljeli izvesti <i>Odu radosti</i>.</p>
Putovnica	<p>Europska putovnica predstavljena je 1985. kako bi simbolizirala slobodno kretanje ljudi unutar Europske unije i dala osjećaj europskog građanstva.</p>		<p>Poblize pogledajte putovnicu koju izdaje vaša zemlja i pokušajte zamisliti po čemu je slična putovnicama učenika i studenata iz drugih država članica Europske unije. Maštajte o tome kamo s putovnicom možete poći i što biste istražili u posjetu nekoj drugoj zemlji.</p>
Valuta	<p>Euro je na svjetska financijska tržišta uveden 1. siječnja 1999. To je službena valuta u 19 od 28 država članica Europske unije. Te zemlje zbirno se nazivaju eurozona.</p>	<p>Jedna je strana eura ista na svim novčićima iste vrijednosti, ali na drugoj je strani nacionalni simbol, što naglašava različitost ljudi, kultura i tradicija na našem kontinentu te demonstrira zajedničko kulturno naslijeđe tih naroda i njihovih zemalja.</p>	<p>Ako živite u zemlji koja koristi euro kao valutu, izvucite nekoliko novčića iz džepa ili pokušajte pronaći koji novčić kod rođaka koji su bili u tim zemljama. Pomno proučite novčiće i recite što vidite.</p>
Izvori	<div style="display: flex; align-items: center;"> <p> https://europa.eu/european-union/about-eu_hr https://historia-europa.ep.eu/hr https://www.europeana.eu/portal/hr http://www.youdiscover.eu http://www.europeanheritagedays.com/European-Heritage-Makers-Week http://www.europeanostora.org/ode-joy-challenge https://www.europeana.eu/portal/hr/collections/world-war-i https://www.europeana.eu/portal/hr/collections/fashion https://www.europeana.eu/portal/hr/collections/migration </p> </div>		

2. LEKCIJA: prijedlozi projekata

Za nastavnike je izrađen skup prijedloga projekata koji se mogu izvoditi u sklopu druge lekcije. Ti su projekti prijedlozi za aktivno učenje kroz grupni rad te su osmišljeni za upotpunjavanje učenja o europskoj kulturnoj baštini u ovoj završnoj lekciji. Istraživanje i predstavljanje projekta kulturne baštine temeljna je aktivnost učenja za učenike u ovom kompletu.

Suradničko učenje učenika u radnim grupama pomoći će im pri dijeljenju vlastite kulturne baštine te promicanju uključenosti i razumijevanja. Ako je to moguće, projekti bi trebali istražiti zajedničke elemente kulturne baštine Europe kako bi se podigla svijest o europskom građanstvu.

Nastavnicima se preporučuje da zauzmu interdisciplinarni pristup te da se nastave na gradivo iz drugih predmeta kao što su likovni odgoj, tjelesni odgoj, informatika, povijest, strani jezici i društveni predmeti.

Svaki projekt potiče:

- > mješavinu tehnika istraživanja (usmeno i/ili putem radnog stola)
- > prezentaciju rada (publici uživo i/ili digitalno široj publici)
- > sudjelovanje u kulturnoj aktivnosti

Nastavnici i učenici moraju odabrati projekt koji žele izvesti u sklopu druge lekcije. Učenici mogu pristati na to da predstave svoj rad nakon odabira teme. Dodatne informacije o dijeljenju učeničkih radova potražite u Priručniku za nastavnike.

Predložak za školski certifikat o sudjelovanju u projektu kulturne baštine Europe priložen je u kompletu.

ZADAĆA

- 1 To smo mi
- 2 Umjetnici na zahtjev
- 3 Vremenske kapsule
- 4 Nadahnuto tradicijom
- 5 Posvajanje spomenika
- 6 Proslave
- 7 Europske kulturne rute
- 8 Zajednička baština
- 9 DiscoverEU: vaš europski popis želja
- 10 Industrijska baština
- 11 Zaplešimo!
- 12 Ciklus baštine
- 13 Mimo utabane staze
- 14 Bratimljenje gradova
- 15 Mladi za baštinu
- 16 Oznaka europske baštine

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

1 Prijedlozi projekata To smo mi

Oblikuje nas kultura: hrana koju jedemo, običaji, državni blagdani koje slavimo, jezik kojim govorimo i predmeti koje svakodnevno koristimo.

U malim radnim skupinama učenici odabiru kulturni element ili praksu za koju smatraju da predstavlja neki aspekt njihove kulturne baštine.

Svaka skupina istražuje taj element te otkriva njegovo porijeklo i različite tradicije povezane s njegovom upotrebom ili praksom.

Istražuju i upotrebljava li se ili prakticira u nekoj drugoj europskoj zemlji te uspoređuju kulturne sličnosti.

Mjesto: zatvoreni ili otvoreni prostor

Materijali: olovka i papir, računala (neobavezno), atlas i druge relevantne knjige

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

2 Prijedlozi projekata Umjetnici na zahtjev

Učenici pokušavaju pronaći lokalne umjetnike na koje su utjecali europski umjetnički pokreti tijekom stoljeća.

Razred zatim u školskom predvorju organizira male praktične umjetničke radionice na kojima mogu sudjelovati učenici drugih razreda.

Svaka „radna stanica” radionice posjetiteljima će pružiti mogućnost da okuse razne umjetničke pokrete, npr. impresionizam, renesansu, kubizam ili pointilizam.

Mjesto: zatvoreni prostor

Materijali: olovka i papir, računala s pristupom internetu, knjige o europskoj umjetnosti i modi (ako su dostupne), pisač (za izradu kopija umjetničkih djela), spomenari, materijali za primijenjenu umjetnost, stolice i stolovi za radne stanice

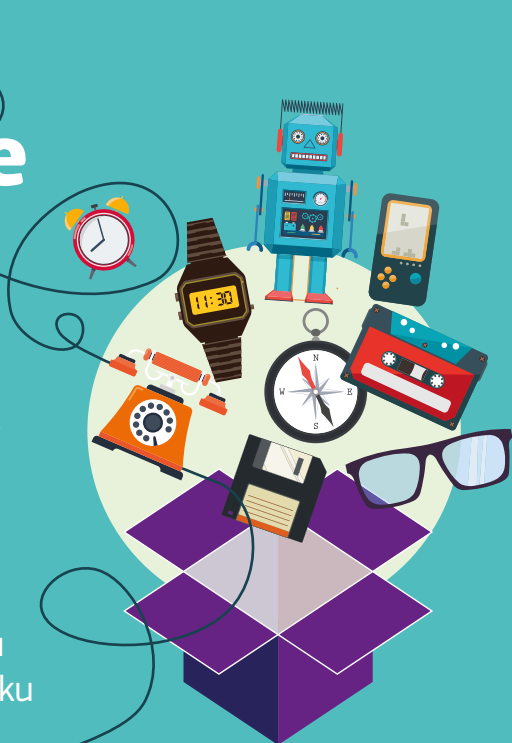
2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

3

Prijedlozi projekata

Vremenske kapsule

Studenti odabiru deset predmeta koji predstavljaju njihov svakodnevni život, hobije, interese i kulturu da bi ih stavili u stvarnu ili virtualnu vremensku kapsulu. Zatim istražuju kako je izgledao svakodnevni život mladih ljudi njihova uzrasta koji su u tom području živjeli prije 500 ili 1000 godina te zamišljaju što su oni mogli staviti u svoje vremenske kapsule. Svoj projekt vremenske kapsule mogu podijeliti s nekom eTwinning školom u nekoj drugoj europskoj zemlji. Suradnja u sklopu programa eTwinning potaknut će partnere na projektu na stjecanje zajedničkog znanja o kulturi te će naglasiti europsku dimenziju projekta kulturne baštine.

Mjesto: zatvoreni prostor

Materijali: računala s pristupom internetu (za virtualne kapsule), kemijske olovke (u boji ili crne), obične olovke (bojice ili HB), papir, kutija za cipele ili kekse, materijali za primijenjenu umjetnost, reprezentativni predmeti koje odaberu učenici i pisač (ako je potreban za primjere predmeta)

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

4

Prijedlozi projekata

Nadahnuuto tradicijom

Učenici pomažu pri organizaciji posjeta urbanoj prirodnoj znamenitosti.

To može biti botanički vrt, farma s organskim uzgojem na kojoj se primjenjuju tradicionalne prakse uzgoja, nacionalni park ili stanište kojim upravljaju stanovnici ili stručnjaci za zaštitu baštine.

Prije obilaska stvaraju kontrolni popis informacija koje moraju prikupiti.

Dok su tamo, fotografiraju primjere graditeljske baštine, primijenjene umjetnosti, prirodne baštine i tradicija te pomoću njih stvaraju originalnu umjetnost nadahnutu obilaskom.

Mjesto: otvoreni prostor

Materijali: fotoaparat/mobitel, ploča s kopčom, olovka i papir, materijali za primijenjenu umjetnost (boje/bojice/pastele, škare, ljepilo itd.)

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

5

Prijedlozi projekata

Posvajanje spomenika

Životima mnogih znamenitih ljudi odaje se počast kipovima ili spomenicima koji ovjekovječuju njihov rad i postignuća za buduće naraštaje. I povijesni događaji i lokacije mogu biti obilježeni spomenicima ili opjevani u pjesmama i pričama. Svaka skupina učenika odabire lokalni spomenik baštine (kip, spomen-ploču, zgradu, mjesto, ulicu, park, pjesmu ili priču) kojem će udahnuti život. Nakon obilaska svih materijalnih spomenika skupine „postaju osobe” povezane sa spomenikom, pišu scenarij za dotičnu osobu te je snimaju kao da je živa i pripovijeda priču o svom životu. Razred izrađuje „kartu spomenika” kao web-stranicu te povezuje sve snimke sa spomenikom kao naslijeđe za buduće naraštaje.

Mjesto: zatvoreni i otvoreni prostor

Materijali: fotoaparatus/mobitel, diktafon (može i mobitel), olovka i papir, računalo s internetskim pristupom i slušalice

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

6

Prijedlozi projekata

Proslave

Svečanosti, parade i procesije način su slavljenja i afirmacije narodne kulture. Zemlje Europe slave velike događaje kao što su Nova godina, Božić i Uskrs, ali što je s jedinstvenim svečanostima i kulturnim blagdanima u svakoj od njih?

U malim skupinama učenici istražuju neku posebnu kulturnu svečanost u raznim europskim zemljama. Istražuju njezino porijeklo, proučavaju kulturnu baštinu i bilježe kako se slavi danas. Na Dan Europe razred može održati europski sajam na kojem će svaka radna skupina prirediti štand neke zemlje i izložiti projekt, a možda i ponuditi okus kuhinje te zemlje.

Mjesto: zatvoreni prostor

Materijali: računala s pristupom internetu, olovke, papir, karton, materijali za primijenjenu umjetnost te knjige o europskim svečanostima i blagdanima

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

7

Prijedlozi projekata

Europske kulturne rute

Svaka mala skupina odabire jednu među više od trideset europskih kulturnih ruta navedenih u [odjeljku o kulturnim rutama](#) na web-stranici Vijeća Europe. Zadaća im je izraditi prezentaciju za neki mlađi razred o važnosti kulturne baštine na odabranoj ruti. To može obuhvaćati srednjovjekovne hodočasničke puteve raširene po cijelom kontinentu, a skupina može istražiti lokalnu rutu, ali i druge rute u Europi. Učenici mogu opisati razne aspekte baštine na tim stazama, uključujući građevine i prirodnu baštinu, običaje i tradiciju, pa čak i kuhinju. Danas su mnoge još popularnije. Zašto je tome tako? Jesu li se promijenili običaji? Jesu li stvorene nove tradicije? Zatim te informacije iskoristite kao polazište za izradu vlastite web-stranice ili digitalne prezentacije. U njima bi učenici trebali dati jednostavno objašnjenje europske povijesne i kulturne baštine na njihovoj ruti, kao i kulturnih i umjetničkih praksi, kulturnog turizma i održiva razvoja kulture. Taj bi projekt trebao nastojati pokazati mlađoj publici kako baština različitih zemalja i kultura Europe pridonosi zajedničkoj i živoj kulturnoj baštini.

Mjesto: zatvoreni i otvoreni prostor

Materijali: fotoaparat/mobitel, knjige o hodočasničkim putovima, računala s pristupom internetu i pisači

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

8

Prijedlozi projekata

Zajednička baština

Tapiserija iz Bayeuxa, duga 70 i visoka 0,5 metara, predivna je umjetnina iz 11. stoljeća. Na njoj je pedeset prizora s natpisima na latinskom koji su izvezeni na lanenoj tkanini koncem u boji, a pripovijeda priču o invaziji francuskih Normana na Englesku. U malim skupinama na sličnom mediju (boja i platno ili digitalna tinta i zaslon) učenici će ispričati priču o vikinškoj kulturi i baštini koju je danas moguće pronaći u cijeloj sjevernoj Europi. Umjesto toga, mogu prikazati kulturno naslijeđe antičkog Rimskog Carstva u većini Europe prateći njegov utjecaj u likovnoj umjetnosti, književnosti, arhitekturi, politici, cestovnoj infrastrukturi, jeziku i povijesti.

Mjesto: zatvoreni prostor

Materijali: platno i boje, računalo s pristupom internetu, knjige o Normanima i Vikinzima ili Rimljanima te knjige o tapiseriji iz Bayeuxa

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

Prijedlozi projekata

9

DiscoverEU: vaš europski popis želja

Učenici planiraju ljetnu avanturu DiscoverEU za svoj 18. rođendan. U skupinama od po 3 ili 4 planirat će različite rute vlakom pomoću [web-stranica DiscoverEU](#). To mogu učiniti tako da sastave „popis želja”, tj. rang-listu 5 mjesta koje najviše žele obići. Što će ondje raditi? Što će ondje vidjeti? Zašto ih zanima kulturna baština na tim lokacijama? Zbog čega su se ta mjesta našla na njihovu popisu? Svaki učenik može usmeno održati dijaprojeksiju publici (bez pisanih zabilješki). Druga je mogućnost da je prezentiraju digitalno u obliku turističkog vodiča te zamole druge učenike da glasaju za najbolje rute.

Mjesto: zatvoreni prostor

Materijali: računala s pristupom internetu, projektor ili interaktivna ploča i turistički vodiči

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

Prijedlozi projekata

10

Industrijska baština

Učitelji istražuju tradicionalnu lokalnu industriju iz industrijskog doba (npr. mlinove, rudnike, lončarske radionice, predionice, brodogradilišta ili željezare) i proučavaju njezinu graditeljsku baštinu, alate i strojeve.

Uspoređuju ih i sa istim industrijskim pogonima u drugim europskim zemljama.

Kako je industrija oblikovala kulturu ljudi koji su radili u njoj?

Je li oblikovala i krajolik te promijenila okoliš?

Koji se s njom povezani običaji, baština, tradicije i artefakti i danas cijene te ponosno prenose s koljena na koljeno?

Mjesto: zatvoreni prostor (i otvoreni prostor ako u blizini postoje tvornice iz tog doba)

Materijali: knjige o industrijskoj eri / europskoj industriji, računala s pristupom internetu te fotoaparati/mobitel (ako se nastava odvija vani)

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

11 Prijedlozi projekata

Zaplešimo!

Učenici u školskom predvorju organiziraju za druge učenike poslijepodne ispunjeno glazbom, plesom i zabavom.

Pokazuju tradicionalni narodni ples i potiču mlađe učenike da ga nauče.

Izvide i narodni ples iz neke druge europske zemlje, a onda pozivaju uzvanike da zaplešu s njima.

Mjesto: zatvoreni prostor

Materijali: kostimi, popis glazbe, glazbeni reproduktor (telefon / iPod / reproduktor CD-ova) i zvučnici, računala s pristupom internetu radi istraživanja, a možda i neke knjige o europskim tradicionalnim plesovima

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

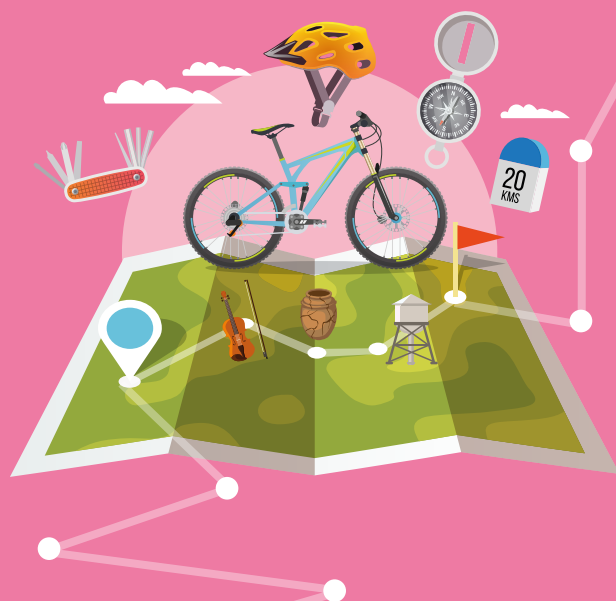
12 Prijedlozi projekata

Ciklus baštine

Učenici istražuju put lokalne baštine kojim bi mogli poći na obiteljsku vožnju biciklom. U radnim skupinama istražuju baštinu i tradicije obližnjih mjesta i na karti obilježavaju rutu.

Svaka skupina snima po jednu kratku priču o svakom zanimljivom mjestu te je prenosi na web-stranicu.

QR kod na karti dovest će sve bicikliste na web-stranicu na kojoj će tijekom bicikliranja slušati prijenose povezane s baštinom. Učenici dijele projekt s temom baštine s mjesnim vijećem i dijele sa skupinama za zaštitu baštine kako bi lakše dogovorili datum za prvi ciklus baštine i objavili ga uz projektni rad.

Mjesto: otvoreni i zatvoreni prostor

Materijali: računalo s pristupom internetu, knjige o lokalnoj baštini i tradicijama, karte, bicikli i uređaj za snimanje (telefon/diktafon)

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

13

Prijedlozi projekata

Mimo utabane staze

London, Pariz i Rim čuvane su povijesne, arhitektonske i kulturne riznice.

No što je sa skrivenim draguljima Europe?

Učenici zamišljaju da u novi turistički vodič za održivi turizam uvrstavaju 10 „skrivenih čuda” Europe.

Za svako od manje poznatih lijepih i povijesnih mjesta pišu opis u kojem objašnjavaju njegovu kulturu, lokalne običaje i način života u obliku turističkog vodiča.

Mjesto: otvoreni i zatvoreni prostor

Materijali: računala s pristupom internetu, olovka i papir, knjige o kulturnoj baštini Europe i primjeri turističkih vodiča

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

14

Prijedlozi projekata

Bratimljenje gradova

Je li vaše mjesto zbratimljeno s nekim drugim u nekoj drugoj zemlji Europske unije?

Raspitajte se o raznim aspektima njihove kulture, tradicije i baštine.

Koju baštinu dijelite?

Zašto prijateljstvo ne biste digitalizirali pa putem web-stranica eTwinning pronašli partnersku školu s kojom možete surađivati na projektu zajedničke baštine?

Mjesto: unutra

Materijali: računalo s pristupom internetu

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

15

Prijedlozi projekata

Mladi za baštinu

Europska unija je rođena iz želje za mirom i suradnjom nakon Drugog svjetskog rata. No što danas znači biti mladi građanin Europe? Razgovarajte u razredu o tome kako su životi i slobode učenika oblikovani time što su Europljani i sastavite popis pod naslovom: „Prednosti života u Europi za mlade”. U malim radnim skupinama učenici trebaju odabrati jednu temu za istraživanje, npr.: jednakopravnost, sloboda putovanja (i života i rada) u Europi, potrošačka prava (osobito na internetu), prava na sigurnost potrošača (pogledajte etikete na hrani, odjeći, kućanskim potrepštinama, igračkama i digitalnim uređajima), besplatan mobilni roaming, zakoni o sigurnosti podataka i interneta, uključujući politike kao što su GDPR i „pravo na zaborav”, zaštićene vrste i staništa u sklopu projekta zaštite okoliša i bioraznolikosti Natura 2000 ili neku drugu temu s vlastitog popisa. Svaka skupina digitalno kompilira svoj rad te nakon uzajamnog pregleda cijeli razred održava okrugli stol ili forum na kojem se raspravlja o sljedećem: Kako je činjenica da ste Europljani oblikovala vas i vašu budućnost?

Mjesto: zatvoreni prostor

Materijali: računala s pristupom internetu, knjige o EU-u, olovka i papir

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

16

Prijedlozi projekata

Oznaka europske baštine

Dosad je 38 lokacija u Europi nagrađeno prestižnom oznakom europske baštine i te lokacije označavaju prekretnice u stvaranju Europe kakvu poznajemo već danas.

Te lokacije, koje se kreću u rasponu od osvita civilizacije do Europe kakva nas danas okružuje, simboliziraju i slave europske ideale, vrijednosti, povijest i integraciju.

Svaka skupina istražuje lokaciju i predstavlja svoje nalaze publici u zanimljivom obliku.

Mjesto: zatvoreni prostor

Materijali: računala s pristupom internetu, knjige o kulturnoj baštini Europe, olovka i papir

2018.
EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture